در «کلیک» بخوانید:
دروغ‌های دکتر گوگل!

گفت‌وگو با جواد قارایی که این روزها مشغول ساخت ایرانگرد ۵ است
ایرانگرد ۵ سراغ نادیده‌ها می‌رود

شهادت حضرت جوادالائمه علیه‌السلام را تسلیت می‌گوییم

جام جم

روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران

www.jamejamdaily.ir

یکشنبه ۲۰ تیر ۱۴۰۰ | ۳۰ ذی‌القعده ۱۴۴۲ | ۲۰ صفحه | سال بیست و دوم - شماره ۵۹۸۴ | استان تهران و البرز ۲۵۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۵۰۰ تومان | Sunday - July 11, 2021

۶

اطلاع‌رسانی نامناسب درباره انفجار بمب صوتی در پارک ملت، شایعات زیادی را پیرامون این اتفاق شکل داده است

ترکش‌های ذهنی حادثه پارک ملت

۱

نهاده‌ها در دام بی‌تدبیری

تعلل دولت و بانک مرکزی در اختصاص ارز، باعث شده صدها هزار تن خوراک دام در گمرک‌های کشور در حال فاسد شدن باشد

عکس: مصطفی غلام‌نژاد | ایرنا | ۳

ویژه‌ها

انگلیس - ایتالیا
۲۳ و ۳۰ دقیقه در فینال یورو ۲۰۲۰

ضیافت زیبای فوتبال در ومبلی

از میان تیم‌های مختلف شرکت‌کننده در یورو ۲۰۲۰ که شهرهای مختلف اروپا را درنوردیدند و از بخش اعظم این قاره عبور کردند، فقط دو تیم توفیق داشتند در شهر لندن و در ورزشگاه ومبلی برای فتح این جام یکشنبه شب مقابل هم قرار بگیرند. انگلستان با سیاهه‌ای از مربیان مطرح بعد از جام جهانی ۱۹۶۶ به هیچ توفیقی دست نیافت. بعد از سِرآلف رمزی که قهرمان جام جهانی شد، دان ریوی، ران گیرین‌وود، گلن هادل، فابیو کاپلو، اسون گوران اریکسن و روی هاجسون مربیانی بودند که...

۴

وقتی از تاثیر جنگ بر ادبیات افغانستان حرف می‌زنیم دقیقا منظورمان کدام ادبیات است؟

مانده در وطن یا بازمانده از وطن

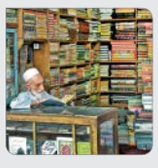

باید خودتان هم تک‌به‌تک، نفری یک دور حالا برای همین موضوع «بازتاب جنگ در ادبیات امروز افغانستان» یا هر موضوع دیگری به فراخود وقت و اوضاع، به دنبال شماره‌های تماس از نویسندگان و شاعران افغانستانی گشته باشید تا بدانید مبدا این سوال کجاست: «چرا اهالی ادب معاصر افغانستان در میانه جنگ‌های طاقت‌فرسا در کنار مردم‌شان در خاک موطن خود زندگی نمی‌کنند؟»...

۱۰-۱۱

بیشتر بخوانید

بررسی افزایش غیرمنطقی کرایه تاکسی‌های اینترنتی که باعث گلایه مردم شده است

سبقت تاکسی‌های آنلاین از تورم

۱۸

تخلیه ناگهانی پایگاه بگرام توسط آمریکا خشم متحدان واشنگتن را برانگیخته است

لگد آخر!

۸

گزارشی از لواسان و رودره‌های آن که محلی برای تاخت‌وتاز زمین‌خواران شده است

حمله به رودها ادامه دارد

۱۳

کافه میرداماد

گفت‌وگو با دکتر فاطمه محمدپور فعال حوزه اجتماعی

لذت مادر شدن را از خود دریغ نکنید

۲۰

روایت

اطلاع‌رسانی نامناسب درباره انفجار بمب صوتی در پارک ملت، شایعات زیادی را پیرامون این اتفاق شکل داده است

ترکش‌های ذهنی حادثه پارک ملت

مرتضی درخشان
روزنامه‌نگار

بمب صوتی، یک بمب دو زمانه است با مواد منفجره کمتر نسبت به بمب‌های دیگر که صدای مهیبی تولید می‌کند و می‌تواند آثار به مراتب مخرب‌تری از بمب‌های واقعی داشته باشد، البته اگر چاشنی دوم آن را خنثی نکنیم. چاشنی دوم بمب صوتی در تمام خانه‌ها می‌ترکد، مثل این‌که یک بمب را تقسیم به قسمت‌های مساوی کرده باشید و بین تمام مردم پخش کنید تا آسیب ببینند، چراکه بمب‌های صوتی آثار مخرب روانی دارند و کمتر دیده شده تلفات جانی بگیرند، مثل بمب صوتی که همین دو شب پیش در پارک ملت منفجر شد. اگر تفاوت بمب صوتی و بمب‌های مخرب دیگر را بررسی کنیم شاید شما هم با من هم نظر شوید که بمب‌های صوتی به مراتب مخرب‌تر از بمب‌های انفجاری هستند. ابتدا بیایید به این فکر کنیم که چرا یک تروریست برای تخریب از بمب صوتی استفاده می‌کند.

بمب‌هایی که همگرایی ایجاد می‌کنند

بمب‌های کشنده یا مخرب معمولا در زمانی استفاده می‌شوند که تروریست‌ها می‌خواهند از شهروندان یا مسؤولان به صورت کور یا هدفمند تلفات بگیرند، بمب را در جایی مستقر می‌کنند و با چاشنی کنترلی یا چاشنی‌های تایمردار بمب را منفجر می‌کنند و از آنجا که بمب اصطلاحا کور است، به هر کسی که در شعاع تخریب خودش باشد آسیب می‌زند، ممکن است در این میان خدایی نکرده افراد بی‌گناه مثل کودکان هم باشند که همین مساله باعث می‌شود خشم عمومی نسبت به بمبگذار برانگیخته شود و خشم عمومی یک همگرایی علیه متخاصم ایجاد می‌کند. شکی نداریم در این میان افرادی هستند که دستگاه‌های امنیتی را زیر سوال می‌برند اما در ذهن عموم مردم کسی که بمب می‌گذارد قطعا جرم به‌مراتب بیشتری نسبت به کسی که نتوانسته از بمبگذاری جلوگیری کند، دارد. معمولا مسؤولیت بمبگذاری‌های مخرب به‌سرعت توسط یک گروه یا یک تشکیلات گردن گرفته می‌شوند، علت این مساله هم روشن است. کسی که دست به اقدام تروریستی اینچنینی می‌زند می‌خواهد پیامی برای دیگران ارسال کند و وقتی دستش به خون کسی آلوده می‌شود پس ابایی از گفتن این‌که این کار را کرده است، ندارد.

بمب‌هایی که توی سر آدم‌ها منفجر می‌شوند

حالا بیایید به این فکر کنیم چه کسی و کجا از بمب صوتی استفاده می‌کند، چرا مثل بمب‌های مخرب معمولا گردن گرفته نمی‌شود و از همه مهم‌تر این‌که بمب صوتی چه آثار مخربی دارد.

بمب صوتی معمولا در جاهایی استفاده می‌شود که اطلاع‌رسانی روال عادی و منطقی ندارد، یک شخص یا یک گروه برای برهم زدن شرایط حاکمیتی این کار را می‌کند و در دل مردم رعب، وحشت و شک ایجاد می‌کند. حالا این حاکمیت ممکن است اداره یک مدرسه باشد، یک باشگاه ورزشی یا حتی یک کشور.

تروریست‌ها در واقع با بمب صوتی جای دیگری را هدف می‌گیرند و آن افکار عمومی است. ما همیشه یک خشم و انزجار ابدی نسبت به گروهک منافقین در دل‌مان وجود دارد و نسل به نسل آن را به فرزندان‌مان انتقال می‌دهیم و این تنفر حاصل خون‌های بی‌گناه و ترورهای کوری است که از مردم ریخته‌اند. حتی بسیاری از جریان‌های مخالف کشور که به اندازه سر سوزنی فکر داشته باشند هم همیشه ته ذهنشان به این فکر می‌کنند که چرا باید با گروهی دست بدهند که خون مردم هنوز روی دست‌هایشان تازه است؟

اما بمب‌های صوتی همان تصویر ناامنی را در ذهن آدم‌ها ایجاد می‌کند و از همگرایی و خشم عمومی هم خبری نیست. همه اینها البته به شرطی است که ما چاشنی دوم بمب‌های صوتی را خنثی نکنیم؛ چاشنی عجیبی که توی سر آدم‌ها، توی تلفن کاربرها، توی خانه مردم می‌ترکد و نه کسی می‌تواند آن را مداوا کند و نه کسی آن را گردن می‌گیرد. تروریست‌ها وقتی از بمب‌های صوتی استفاده می‌کنند که می‌دانند آدم‌هایی که قرار است چاشنی دوم بمب را خنثی کنند یا خوابند یا به این سادگی به تصمیم نمی‌رسند، حتی از ساعت اتفاق معلوم است.

بمب دوم؛ فرشته مرگ!

ما همیشه از خنثی کردن بمب یک تصویر کلیشه‌ای داریم؛ یک جعبه که بازمی‌شود و کنار یک تایمر که به صورت معکوس حرکت می‌کند سه سیم قرار دارد که یکی سبز، یکی آبی و دیگری قرمز است و خنثی‌کننده خیلی شانسی چشم‌هایش را می‌بندد و آن سیمی را قیچی می‌کند که از قضا درست است، اما در واقعیت این طور نیست. خنثی کردن بمب‌های صوتی خیلی پیچیده‌تر از این حرف‌هاست، شما با یک چاشنی در رسانه مواجهید که باید در کمترین زمان خنثی شود وگرنه تروریست‌های بعدی می‌آیند و از مردمی که دور بمب جمع شده‌اند تلفات بیشتری می‌گیرند. مثلا یک شبکه تلویزیونی که حتی ممکن است از برنامه تروریست‌ها پیش از انفجار هم مطلع بوده می‌آید و برنامه‌ای را به موضوع بمبگذاری اختصاص می‌دهد در مقابل ما در رسانه نیروی واکنش سریع نداریم. اگر داشته باشیم هم خبری به دست ما نمی‌رسد که به‌سرعت بارگذاری کنیم، اخبار غیررسمی و شایعه را اجازه نداریم منتشر کنیم، اخبار رسمی هم که حالا حالاها منتشر نمی‌شود، ولی بمب منتظر ما نیست و توجه همه را به رسانه‌ها جلب می‌کند و ما بر اساس یک پروتکل نوشته یا نانوشته منتظریم تا مسؤولان امنیتی جلسه بگذارند و جوانب کار را بسنجند و اعلام نظر کنند که آیا خبر بمبگذاری کار بشود یا نه! در همین فاصله، بمب دوم ذهن آدم‌ها را به خوبی با آنچه دلش می‌خواسته پر کرده است. واقعیت این است بعضی بمب‌ها برای جلب توجه هستند. در حوادث تروریستی بسیاری این مساله دیده شده که یک بمب کوچک‌تر منفجر می‌شود تا مردم دوربین به دست، گروه‌های امدادی و نیروهای پلیس را دور خود جمع کند و با تجمع افراد، بمب دوم میان عده بیشتری منفجر می‌شود. حالا حساب کنید برنامه اول تروریست‌ها این است که توجه مردم را به بمبگذاری جلب کنند و در برنامه بعدی یک رسانه می‌آید برنامه خاص و فوری راه می‌اندازد و برای مردمی که تشنه اطلاعات و خبر هستند، بمب دوم را منفجر می‌کند و ما حتی برای جمع کردن مردم از نقطه خطر و انتقال آنها به نقطه امن هیچ برنامه‌ای نداریم.

آخرین بار که منتظر ماندم

خاطرم هست رهبر معظم انقلاب در یک سخنرانی از اتفاقی که در مجلس رخ داده بود و رئیس جمهور و رئیس مجلس وقت با هم درگیر شده بودند با تعبیر یکشنبه سیاه یاد کردند؛ یکشنبه‌ای که بعضی‌ها فکر می‌کردند اگر در مورد خبر آن با مردم صحبت نکنند، انگار اتفاق نیفتاده است و مردمی که بیانات رهبری را از تلویزیون می‌دیدند به این فکر می‌کردند کدام یکشنبه سیاه؟!

بمب که منفجر می‌شود بلافاصله خبر آن مثل امواج انفجار منتشر می‌شود، چه ما خبر آن را به دیگران بدهیم، چه این‌که خبر خودش به دست دیگران برسد. وقتی این مطلب نوشته می‌شود نزدیک به ۲۰ ساعت از انفجار پارک ملت گذشته است و به جز شبکه‌های خارجی، رسانه‌های معاند و کانال‌های خبری غیررسمی، حتی در آرایشگاه‌ها و تاکسی‌ها هم به تحلیل و جمع‌بندی رسیده‌اند، اما هنوز خبری از یک مسؤول نیست که بیاید و آب آلوده را از دست مردم بگیرد و آب تمیز به این همه آدم تشنه بدهد. من ضدانقلاب نیستم، به اخبار رسانه‌های داخلی هم اعتماد بیشتری دارم، به همین دلیل زمانی که صدای بمب در خانه‌مان را کوبید، اولین کاری که کردم بررسی سایت‌ها و خبرگزاری‌های داخلی بود. همه جا را گشتم و دنبال یک خبر واقعی از زمان این اتفاق تا همین الان دکمه F5 یا همان refresh را بارها برای تازه‌سازی زدم، دکمه‌ای که بار آخری بود که فشار دادم! نمی‌دانم چه کسی است، اما مسؤول این‌که برای کسب اطلاع، من و همه آدم‌ها به منابع غیررسمی پناه می‌بریم شما هستید که ما را انگار محرم نمی‌دانید.

دیدگاه

دولت سیزدهم و فضای مجازی

علی فهیم‌دانش
پژوهشگر حقوق و رسانه

در چند سال گذشته یکی از افتخارات دولت، در کنار مواردی که به آن تفاخر می‌شود؛ مثل برجام، سیاست خارجی و تعداد کشورهایی که در حال حاضر با آنها رابطه سیاسی نداریم، رها کردن فضای مجازی بوده است.

دولت آتی ضرورت دارد اهتمام جدی برای مدیریت فضای مجازی داشته باشد. نباید اجازه بدهیم این روند رها کردن بی‌پناه مردم در این فضا استمرار یابد. حتی کشورهایی که در دنیا مدعی آزادی بیان هستند نیز در ظاهر و باطن در فضای مجازی خطوط قرمز جدی برای خود تعریف کرده‌اند. به تازگی مجلس نروژ برای مقابله با تاثیر مخرب اینفلوئنسرها در دستکاری عکس‌ها در اینستاگرام وارد عمل شده و در راستای «حفاظت از کودکان و نوجوانان» با تصویب قانونی، اینفلوئنسرها را در اینستاگرام موظف کرده هرگونه دستکاری در عکس‌های منتشرشده از خود را اعلام کنند. این قانون فقط برای این‌که بهداشت روانی جامعه و به‌خصوص قشر جوان که اعتماد به نفس آنها لطمه می‌خورد، از آسیب در امان بمانند، مورد توجه پارلمان قرار گرفته است. پارلمانی که در آن نمایندگان وظیفه قانونی خود را انجام می‌دهند و نه با مصاحبه با رسانه‌ها... اعلام نکردن رتوش تصاویر نیز با مجازات ملی یا زندان همراه خواهد بود. فیس‌بوک نیز در بازه زمانی سه ماهه و در اجرای استاندارد جامعه، میلیون‌ها تصاویر مخالف اخلاق حسنه را حذف کرده و در چارچوب اعلامی خود یعنی خشونت، برهنگی و هرزه‌نگاری، تبلیغات تروریستی، نفرت‌پراکنی، اسپم (هرزنامه) و حساب‌های قلابی اقدام به مسدود کردن حساب‌های مرتبط با این موارد داشته است. (البته در خصوص دو مورد تروریسم و نفرت‌پراکنی اختلاف جدی مصداقی بین برخی کشورها و دکترین آمریکایی وجود دارد که به لطمه به آزادی بیان منجر می‌شود و مورد انتقاد جدی کشورهای آزادیخواه جهان است) حتی در انتخابات آمریکا نیز شاهد رعایت کامل خط قرمز نامرئی منافع ملی در اقدامات رسانه‌های اجتماعی در بستن حساب‌های رئیس جمهور وقت آمریکا بودیم.

یادآوری این موارد برای آن است که دولت بعد با افتخار در راستای مطالبه جامعه و به‌خصوص با عنایت به تجارب ارزشمند سازمان صداوسیما از زمان تشکیل سازمان تنظیم مقررات صوت و تصویر فراگیر و دستاوردهای مطلوب آن، توجه جدی به فضای مجازی داشته باشد و کوتاهی‌هایی که در زمینه شبکه ملی اطلاعات شده را به سرعت جبران کند. جوانان و نوجوانان ایرانی حق دارند در فضای امن، بدون استرس و ترس، با آزادی در چارچوب‌های ملی و مذهبی که خانواده‌ها و خود آنها دلبسته آن هستند از تکنولوژی روز جهان بهره‌مند شوند.

آگهی فراخوان مناقصه عمومی
یک مرحله‌ای همراه با ارزیابی کیفی
«واگذاری خدمات خودرویی شرکت گسترش معادن و صنایع معدنی طلای زرشوران»
شرح در صفحه ۸
ZARSHOURAN
شرکت گسترش معادن و صنایع معدنی طلای زرشوران
۱۱۶۱۰۵۶ م الف/۱۳۵۹

ویژه‌نامه استانی
بوشهر و ساوه